

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 stycznia 2019 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł. odmówił Z. W. prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy na tej podstawie, że orzeczeniem komisji lekarskiej z dnia 21 stycznia 2019 r. nie został on uznany za całkowicie niezdolnego do pracy (decyzja k. 142 akt KRUS).

Od powyższej decyzji w dniu 27 lutego 2019 r. odwołanie złożył ubezpieczony wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. (odwołanie k. 3).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu skarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 7).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca Z. W. urodził się w dniu (...). /okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 10.09.2014 r. wnioskodawcy przyznano prawo do renty rolniczej na okres od 12. 08. 2014 r. do 30.09.2016 r. Jako główne rozpoznanie w orzeczeniu lekarza rzeczoznawcy wskazano wówczas „organiczne zaburzenia urojeniowe”./okoliczność bezsporna/

W dniu 7 września 2016 r. ubezpieczony złożył ponowny wniosek o rentę. Decyzją z dnia 4.10.2016 r. Prezes KRUS ponownie przyznał ubezpieczonemu prawo do renty rolniczej na okres 1.10.2016 – 30.09.2018 r. Lekarz rzeczoznawca wskazywał w orzeczeniu, iż wnioskodawca leczony jest psychiatrycznie od 2005 r, choroba rozpoczęła się ostrym stanem psychotycznym z powodu którego trafił do szpitala psychiatrycznego, a ostatni pobyt to interwencja w 2014 r. Jako podstawowy problem zdrowotny wskazano schizofrenię./okoliczność bezsporna/

W dniu 14 listopada 2018 r. wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres (wniosek k. 125 akt KRUS).

Lekarz rzeczoznawca KRUS orzeczeniem z dnia 3 grudnia 2018 r. uznał, że wnioskodawca nie jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym. Rozpoznano przewlekłe zaburzenia urojeniowe w remisji. (orzeczenie lekarza rzeczoznawcy k. 134, dokum. lecznicza).

Od orzeczenia lekarz rzeczoznawcy wnioskodawca w dniu 18 grudnia 2018 r. złożył odwołanie (odwołanie k. 136 akt KRUS).

Po rozpoznaniu odwołanie komisja lekarska, orzeczeniem z dnia 24 stycznia 2019 r., podtrzymała orzeczenie lekarza rzeczoznawcy. (orzeczenie komisji k. 140 akt KRUS).

U wnioskodawcy rozpoznano przewlekłe zapalenie błony śluzowej jamy ustnej, paradontozę. Z punktu widzenia laryngologicznego nie stwierdza się istotnych zmian stanowiących przeciwwskazanie do pracy w gospodarstwie rolnym, opiniowany ma w pełni zachowaną społeczną funkcję słuchu i dobrze zachowaną statykę ciała.

/pisemna opinia biegłego laryngologa – k. 16 -17/

Z punktu widzenia neurologa u wnioskodawcy rozpoznano zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne całego kręgosłupa bez istotnych deficytów neurologicznych, zespół bólowy kręgosłupa i barku prawego. Nie stwierdza się całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Badany od 13 lat leczony jest psychiatrycznie i z tego powodu pobierał świadczenie rentowe.

/pisemna opinia biegłego neurologa – k. 19 -21/

Z punktu widzenia ortopedy rozpoznano zmiany zwyrodnieniowo – dyskopatyczne kręgosłupa bez istotnego upośledzenia funkcji, zespół bolesnego barku prawego, z niewielkim upośledzeniem funkcji tego stawu. Nie stwierdzono istotnego upośledzenia funkcji narządu ruchu, które powodowałby całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym.

/pisemna opinia biegłego ortopedy – k. 25 – 27/

Z punktu widzenia psychiatry rozpoznano uporczywe zaburzenia urojeniowe. Od marca 2006 r leczony jest z powodu utrwalonych zaburzeń urojeniowych, otrzymuje leki w postaci iniekcji z leku przeciwpsychotycznego o przedłużonym działaniu, był dwukrotnie hospitalizowany psychiatrycznie w 2006 r i 2014 e. W 2014 r była to internacja psychiatryczna . Jest bezkrytyczny wobec własnej choroby oraz funkcjonowania. W czasie badania spokojny, logicznie i rzeczowo odpowiada na pytania, w kontakcie adekwatnym, syntonicznym, wypowiada treści, które mogą świadczyć o występowaniu urojeń. W dalszym ciągu wypowiada treści świadczące o występowaniu urojeń zdrady małżeńskiej. Z dokumentacji medycznej wynika, że okresowo występują urojenia ksobne i prześladowcze Z powyższych powodów jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym, a niezdolność ma charakter trwały, za początek niezdolności do pracy należy uznać datę pierwszej hospitalizacji czyli 21.03.2006 r. Ze względu na to, że choroba trwa wiele lat i mimo leczenia nie udało się uzyskać całkowitej remisji należy uznać, że ma ona charakter trwały. /pisemna opinia biegłego psychiatry – k. 30 -33, opinia uzupełniająca – k. 94 -96/

Na mocy decyzji z dnia 29 lipca 2020 roku ubezpieczony uzyskał prawo do emerytury rolniczej od 1.07.2020 roku.

/kserokopia decyzji – k. 103/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów:

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o niekwestionowane przez strony dokumenty zawarte w aktach organu rentowego oraz opinie biegłych lekarzy czterech różnych specjalności.

Opinie biegłych lekarzy zostały doręczone zarówno organowi rentowemu, jak i wnioskodawcy, z zobowiązaniem do ustosunkowania się do nich i złożenia ewentualnych pytań do biegłych. Wnioskodawca nie zgłosił uwag do biegłych, natomiast organ rentowy zgłosił zastrzeżenia do opinii biegłego psychiatry, która to opinia została uzupełniona.

Sąd Okręgowy, oceniając zgromadzony materiał dowodowy, w pełni uznał wartość dowodową opinii wszystkich powołanych w sprawie biegłych. Biegli opinie wydali po przeprowadzeniu stosownych badań i analizie dostępnej dokumentacji lekarskiej wnioskodawcy. Określili schorzenia występujące u badanego oraz ocenili ich znaczenie dla jego zdolności do pracy. Zdaniem Sądu, opinie biegłych są rzetelne, sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot, a wynikające z nich wnioski są logiczne i prawidłowo uzasadnione. Przy czym jedynie z opinii biegłego psychiatry wynikało, iż wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym.

Okoliczność, iż wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy z innych przyczyn niż psychiatryczne, nie powoduje, iż nie można stwierdzić jego niezdolności do pracy z przyczyn psychiatrycznych, tym bardziej, że w poprzednich okresach wnioskodawca był uprawniony do renty właśnie z przyczyn psychiatrycznych.

W ocenie Sądu brak jest podstaw by kwestionować powyższą opinię biegłego psychiatry pisemną podstawową oraz opinię uzupełniającą, są one rzetelne, a wynikające z nich wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione. Opinie nie zawierają braków i wyjaśniają wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W szczególności biegła wskazała, że rozpoznano uporczywe zaburzenia urojeniowe. Od marca 2006 r leczony jest z powodu utrwalonych zaburzeń urojeniowych, otrzymuje leki w postaci iniekcji z leku przeciwpsychotycznego o przedłużonym działaniu, był dwukrotnie hospitalizowany psychiatrycznie w 2006 r i 2014 r. W 2014 r była to internacja psychiatryczna . Jest bezkrytyczny wobec własnej choroby oraz funkcjonowania. W czasie badania spokojny, logicznie i rzeczowo odpowiada na pytania, w kontakcie adekwatnym, syntonicznym, wypowiada treści, które mogą świadczyć o

występowaniu urojeń. W dalszym ciągu wypowiada treści świadczące o występowaniu urojeń zdrady małżeńskiej. Z dokumentacji medycznej okresowo występują urojenia ksobne i prześladowcze. Z powyższych powodów jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym, a niezdolność ma charakter trwały, za początek niezdolności do pracy należy uznać datę pierwszej hospitalizacji czyli 21.03.2006 r. Ze względu na to, że choroba trwa wiele lat i mimo leczenia nie udało się uzyskać całkowitej remisji należy uznać, że ma ona charakter trwały. Trudno zatem mówić o remisji urojeń, skoro nadal są obecne w trakcie badania, a także wynikają z dokumentacji medycznej, a wnioskodawca bierze otrzymuje leki o przedłużonym działaniu, nadto hospitalizacja w 2014 r miała charakter intetrnacyjny w związku z postępowaniem karnym. Należy też podnieść, iż akcentowany przez organ rentowy brak hospitalizacji od 2014 r nie stał na przeszkodzie orzekaniu o prawie do renty do 2018 roku.

Fakt, że wydane w sprawie opinie biegłych nie mają treści, odpowiadającej stronie, nie może mieć w tym wypadku znaczenia. Odmienne stanowisko oznaczałoby bowiem przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszelkich możliwych biegłych, by się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłiby takiego zdania, jak strona. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem SN potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. Niezadowolenie strony z opinii biegłego nie uzasadnia powołania innego biegłego (wyrok SN z dnia 5 czerwca 2002 roku I CR 562/74 LEX nr 7607; wyrok SN z dnia 4 sierpnia 1999 roku I PKN 20/99 OSNP 2000/22/807).

Wobec tego, że opinia biegłego psychiatry jest pełna, nie zawiera żadnych braków, a biegły ustosunkował się do zarzutów organu rentowego, Sąd nie znalazł usprawiedliwionych przesłanek do dopuszczenia dowodu z ich opinii innego biegłego psychiatry i wnioski ten podlegał pominięciu, jako powołany dla zwłoki.

Pełnomocnik organu nie zgłosił zastrzeżenia w trybie art. 162 kpc.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy jest zasadne.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2020.174 t.j.) renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres, o którym mowa w ust. 2;
- 2) jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym;
- 3) całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub w okresach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2, lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W myśl art. 21 ust. 5 ustawy za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym uważa się ubezpieczonego, który z powodu naruszenia sprawności organizmu utracił zdolność do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

Całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym uznaje się za trwałą, jeżeli ubezpieczony nie rokuje odzyskania zdolności do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym /ust. 6 art. 21/. Całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym uznaje się za okresową, jeżeli ubezpieczony rokuje odzyskanie zdolności do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym /ust. 7 art. 21/.

Stosownie do art. 46 ust. 1 orzeczenia dotyczące m.in. trwałej i okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym w związku z prowadzonym postępowaniem o ustalenie prawa do świadczeń wydają w pierwszej instancji lekarze rzeczoznawcy Kasy, a w drugiej instancji - komisje lekarskie Kasy.

Zgodnie z art. 22 cytowanej ustawy rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy przyznaje się jako rentę stałą, jeżeli całkowita niezdolność ubezpieczonego do pracy w gospodarstwie rolnym jest trwała i nie orzeczono celowości przekwalifikowania zawodowego. W pozostałych przypadkach renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje jako renta okresowa przez okres wskazany w decyzji Prezesa Kasy. Prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy, które ustało z powodu ustąpienia całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od dnia ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym. Osobom pobierającym renty rolnicze z tytułu niezdolności do pracy, które osiągnęły wiek 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, przyznaje się z urzędu emeryturę rolniczą w wysokości nie niższej od dotychczas pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli osoba ta spełnia warunki określone w art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy. Wysokość emerytury, o której mowa w ust. 3, może być niższa od dotychczas pobieranej renty, jeżeli jej zmniejszenie wynika z wyłączenia okresów, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 3.

W rozpoznawanej sprawie sporna pozostawała jedynie kwestia niezdolności do pracy /okoliczność przyznana – e – prot. 00:00:16/

W rozpoznawanej sprawie ustalono, że wnioskodawca był uprawniony do renty rolniczej od 2014 r i nadal nie odzyskał zdolności do pracy. Z punktu widzenia psychiatry rozpoznano nadal uporczywe zaburzenia urojeniowe. Od marca 2006 r leczony jest z powodu utrwalonych zaburzeń urojeniowych, otrzymuje leki w postaci iniekcji z leku przeciwpsychotycznego o przedłużonym działaniu, był dwukrotnie hospitalizowany psychiatrycznie w 2006 r i 2014 r. W 2014 r była to internacja psychiatryczna . Jest bezkrytyczny wobec własnej choroby oraz funkcjonowania. W czasie badania spokojny, logicznie i rzeczowo odpowiada na pytania, w kontakcie adekwatnym, syntonicznym, ale wypowiada treści, które mogą świadczyć o występowaniu urojeń. W dalszym ciągu wypowiada treści świadczące o występowaniu urojeń zdrady małżeńskiej. Także z dokumentacji medycznej wynika, że okresowo występują urojenia ksbne i prześladowcze. Z powyższych powodów jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym, a niezdolność ma charakter trwały, za początek niezdolności do pracy należy uznać datę pierwszej hospitalizacji czyli 21.03.2006 r. Ze względu na to, że choroba trwa wiele lat i mimo leczenia nie udało się uzyskać całkowitej remisji należy uznać, że ma ona charakter trwały.

W świetle opinii biegłego psychiatry wnioskodawca jest całkowicie trwale niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym. Wobec spełnienia przesłanki z art. 21 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wymaganej do nabycia prawa do renty rolniczej Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do renty rolniczej, poczynając od dnia 1 listopada 2018 r (pierwszy dzień miesiąca , w którym złożono wniosek o rentę), ustalając, że ma ona charakter trwały. Sąd nie orzekł o dacie końcowej świadczenia z uwagi na treść art. 33 ust. 1 ustawy.